

Protestantse Gemeente Amsterdam Watergraafsmeer/De Bron

Missie

Maart 2022

Verwoording (in één zin/of enkele zinnen) waar we voor staan

Wij zijn De Bron, een plek in Amsterdam van ontmoeting met God en verbinding tussen mensen.

Geïnspireerd en aangespoord door het verhaal van de Bijbel zoeken wij samen naar God, de bron van vrede, vreugde en vrijheid.

De Bron is een open huis waar iedereen welkom is. We zorgen voor elkaar en we zijn betrokken op en van betekenis in de buurt.

Wij verlangen ernaar om het geloof door te geven en deze 'bron' te delen met iedereen die dat wil.

Protestantse Gemeente Amsterdam Watergraafsmeer/De Bron

Visie

Maart 2022

Hoe geven we in de komende 5 jaar voor gaan, hoe we vorm aan de missie gaan geven, en welke keuzes moeten we daarvoor maken.

Inleiding

De Bron is een kerkgemeenschap in de Amsterdamse Watergraafsmeer. De gemeente maakt gebruik van het monumentale kerkgebouw De Bron (ook wel bekend als De Emmakerk), gelegen aan het kruispunt tussen de Middenweg en de Hugo De Vrieslaan. Daarnaast is in de afgelopen jaren een huiskamergemeente ontstaan in Betondorp.

Betekenis in de Buurt

De Watergraafsmeer is een bijzondere wijk in het oosten van Amsterdam. Haar eigen karakter ten opzichte van Amsterdam is merkbaar in de grote inzet van belangengroepen, vrijwilligers en ondernemers voor 'hun' Watergraafsmeer. Er is een groot aanbod aan culturele, sportieve en maatschappelijke activiteiten. De Watergraafsmeer bestaat uit verschillende buurten met elk een eigen karakter. Betondorp is een klassieke arbeidersbuurt, terwijl in het SciencePark in de laatste jaren veel studentenwoningen zijn gebouwd. Aan de Amstel ontstaat het nieuwe Amstelkwartier, waar het park langs het water in de zomer een nieuwe hotspot is in de stad. Momenteel wordt er ook druk gebouwd aan nieuwe appartementen op het terrein van de gesloopte Bijlmer Bajes. Rondom de Middenweg liggen ruime woningen. De straten en hun stoepen zijn er relatief breed – en zijn daarom geliefd onder gezinnen. Jeruzalem en het Amsteldorp worden gekenmerkt door kleine woningen, die veelal in de sociale huursector vallen. Er tekent zich hierbij een tweedeling af tussen geslaagde jonge gezinnen en mensen die aan de rand van de maatschappij staan.

De Watergraafsmeer was ooit een zeer kerkelijk gebied, met maar liefst vijf hervormde en gereformeerde kerkgebouwen (naast nog andere kerkelijke gemeenschappen) en duizenden kerkgangers. De kerkverlating heeft ook in de Watergraafsmeer zijn sporen nagelaten en op dit moment zijn er nog enkele kerkgangers over in de wijk. Hoewel de kerk wordt gewaardeerd als plek van verbinding, brengt het spreken over geloofsinhoud snel afstand. Tegelijkertijd is er een groei aan spiritueel aanbod zichtbaar in de Watergraafsmeer en waardeert men de kerk als plek voor stilte of gebed. Secularisatie is ook een uitdaging voor de kerk zelf, namelijk om het Evangelie op zodanige wijze te brengen dat de relevantie ervan voor vandaag de dag in deze stad duidelijk wordt. Dat vraagt om een open houding om te leren wat er buiten de kerk gebeurt en tegelijk versterkt te worden in de eigen geloofsidentiteit.

Kansen:

- Diverse, leefbare en gezinsrijke buurt.
- Veel nieuwe studenten.
- Gedeelde vragen/context.
- Zoektocht naar verbinding tussen verschillende (mentale) groepen.

Uitdagingen:

- Betaalbaarheid van de woningen in de Watergraafsmeer.
- Secularisatie (als kenmerk van deze tijd, en context van ons leven).
- Groot aanbod aan culturele en maatschappelijke activiteiten waarmee we 'concurreren'.

Keuzes:

- Voortzetten van het in 2020 ingezette 'twee sporen beleid'. Dit houdt in dat er in ieder geval twee predikanten werkzaam zijn in en om de gemeente die intensief samenwerken: een predikant die van 'binnen naar buiten' werkt, en een predikant van 'buiten naar binnen' werkt. Zie hiervoor ook het onderdeel 'Samen zoeken naar God'.
- De Bron wil een open en gemengde gemeenschap zijn. In haar activiteiten richt ze zich niet alleen op de eigen gemeenschap, maar ook op buurt bewoners. Indien activiteiten zich richten op een specifieke groep buurtbewoners, kan dit leiden tot nieuwe gemeentestichtingen (in lijn met Betondorp Bloeit).
- De missionaire activiteiten worden zo veel mogelijk samen met buurtbewoners en organisaties georganiseerd.
- Missionaire speerpunten zijn groen, verbinding (ook diaconaat), geloof, sport en cultuur.
- Met eigentijdse middelen (sociale media, website, podcasts) wordt de gemeente present gesteld in de buurt. Deze middelen worden gebruikt om 'de Bron te delen' en 'het geloof te delen' (concreet: grafisch vormgeving en communicatiestrategie).
- Organiseren speciale diensten, bijeenkomsten, activiteiten voor buurt/speciale doelgroepen.

Samen zoeken naar God

De gemeente bestaat uit verschillende gemeenschappen die elkaar soms wel, soms niet overlappen. Er is de gemeenschap die samenkomt op zondagmorgen. Er is een gemeenschap in Betondorp, die in 2022 verder gaat als zelfstandige gemeente. Er is een gemeenschap rondom de open kerk, die op maandavond samen komt. Er is een gemeenschap van jongeren, die eens in de maand bij elkaar komen (de Jonge Bronners). Er zijn tieners met hun eigen activiteiten op vrijdag- en zaterdagavond en tijdens de dienst op zondagmorgen. En er zijn (tijdelijke) kringen. Het doel en de uitdaging voor elk van deze gemeenschappen is het creëren van een onderlinge band, waarbij openheid en vertrouwen belangrijke waarden zijn. Zo biedt elke gemeenschap binnen De Bron een kans om leven en geloof met elkaar te delen. Daarmee vervullen deze groepen een belangrijke pastorale functie, namelijk om naar elkaar om te zien in geestelijke en praktische kwesties. De uitdaging is de onderlinge uitwisseling tussen deze verschillende gemeenschappen, inclusief Betondorp Bloeit na de verzelfstandiging. De diversiteit en betrokkenheid op elkaar wordt gezien als de kracht van de christelijke gemeenschap.

De samenstelling van de gemeente is vergelijkbaar met andere stadsgemeenten: er zijn veel ouderen naast enkele jonge gezinnen en singles. De generatie tussen de 50 en 70 jaar is relatief slecht vertegenwoordigd. De kwetsbaarheid komt tot uitdrukking in het gebrek aan vrijwilligers. Veel van de taken die er liggen wordt door een klein deel van de gemeente uitgevoerd. Steeds vaker lukt het niet om de reguliere taken te vervullen.

De predikanten van de gemeente, Gerbrand Molenaar, René Visser en Margrietha Reinders, hebben de taak gekregen om invulling te geven aan de ambities van de gemeenschap, om kerk te zijn in deze tijd, in deze buurt. Beide predikanten pionieren op een eigen manier: ds. Molenaar met als taak de gemeenschap te bedienen, ds. Visser om in de buurt rondom de kerk actief te zijn, en ds. Reinders om huiskamergemeente in Betondorp te dienen. Cruciaal in deze opzet is de wisselwerking tussen de predikanten: dat er geleerd wordt van elkaar, zodat dit vruchtbaar wordt voor de gemeenschap en de wijk. Naast de drie predikanten is er ook een tienerwerker actief: het betrekken van kinderen en tieners wordt gezien als essentieel voor de gemeenschap.

Kansen:

- Diverse samenstelling van de gemeente.
- Warme gemeente.
- Kerk als unieke plek waar allerlei groepen elkaar ontmoeten.

Uitdagingen:

- Onderling 'delen' van het geloof.
- Plaats voor tieners en jongeren in de gemeente.
- Vrijwilligerswerk.

Keuzes:

- Opzetten van kringnetwerk.
- Organiseren meer onderlinge interactie als onderdeel van de zondagse diensten. Koffie momenten kunnen (bijvoorbeeld) gebruikt worden om interactie te organiseren.
- Organiseren speciale diensten, die (mede) voorbereid worden door een bepaalde kring, de 'Jonge Bronners', de tieners, de diaconie.
- Eigentijdse middelen (sociale media, website, podcasts) worden ingezet om 'samen te zoeken' en 'het geloof te delen' met elkaar en met de buurt.
- Iedereen die regelmatig meedoet met activiteiten van de gemeente wordt ook ingezet bij taken in de gemeente. We stoppen met activiteiten die niet bemenst kunnen worden.
- Onderlinge samenhang bestaat ook uit het omkijken naar elkaar in uitdagende omstandigheden. Dit is niet alleen een pastorale taak, waar alle betrokkenen bij de gemeenschap aan bij kunnen dragen, maar ook een taak voor de diaconie.

Open huis

Een van de bijzondere bezittingen die de gemeenschap heeft en die ingezet kan worden om vorm te geven aan haar ambities, is het monumentale kerkgebouw op de hoek van de Middenweg en Hugo de Vrieslaan. Het is een gebouw dat zeer

zichtbaar aanwezig is in de wijk. Veel wijkbewoners kennen het gebouw dan ook – al is men er meestal nooit binnen geweest. De droom van de gemeente is dat het kerkgebouw een centrale plaats in de wijk zal innemen, niet alleen fysiek maar ook mentaal. Het is de ambitie om het gebouw open te stellen, zodanig dat er in het gebouw altijd wat te doen is, en dat iedereen uit de wijk er zijn of haar gading vindt en er af en toe binnen stapt. Een kerkgebouw als huis van God en mensen.

Kansen:

- Herkenbaarheid van het kerkgebouw.
- De Bron is het enige grote gebouw in de Watergraafsmeer, dit biedt mogelijkheden voor een breed aanbod aan activiteiten.

Uitdagingen:

- Toegankelijkheid van het kerkgebouw.
- Multi-inzetbaarheid van het kerkgebouw.
- Dilemma van enerzijds commerciële verhuur versus anderzijds kerkelijke, missionaire en maatschappelijke activiteiten.
- De onderhoudskosten en kosten voor verduurzaming van het kerkgebouw.

Keuzes:

- Aanpassen kerkgebouw en plein, zodanig dat ruimten multifunctioneel en tegelijkertijd afzonderlijk van elkaar gebruikt kunnen worden.
- Het door de weeks openstellen van een gedeelte van het gebouw voor een moment van stilte en het branden van een kaars.
- Gesprekken/discussie organiseren met buurtbewoners over het 'eigenaarschap' van het kerkgebouw (inventarisatie van de wensen uit de buurt).
- Ruimte bieden aan activiteiten uit en voor de buurt.
- Ruimte houden voor sociaal maatschappelijk verhuur (naast commercieel verhuur).

Financiën

De financiële situatie van De Bron is zorgelijk. Momenteel is er een groot tekort op de begroting. Dit tekort kunnen we nog enkele jaren financieren uit onze reserves. De gemeenschap heeft twee grote kostenposten: het monumentale kerkgebouw enerzijds en de salariskosten van de verschillende predikanten en andere medewerkers anderzijds. Om dit op de (middel)lange termijn in stand te houden moet er meer geld geworven worden. Deels zal dit geld opgebracht kunnen worden uit de verhuur van het kerkgebouw en andere panden in het bezit van de gemeente. Voor het grootste deel zullen we echter in moeten zetten op het verkrijgen van meer giften, subsidies en het aan ons binden van donateurs. Een uitdaging is daarbij de inkomsten uit de betrokkenen bij de gemeenschap zelf (het zogenoemde 'Levend Geld'. De inkomsten uit Levend Geld liggen vergeleken bij andere kerkelijke gemeenschappen in Noord-Holland bijzonder laag.

Kansen:

- Subsidies en donaties voor onderhoud aan het monumentale pand en het ontwikkelen van missionaire en maatschappelijke activiteiten.
- Huuropbrengsten uit appartementen en kerkgebouw.

Uitdagingen:

- Verhoging van inkomsten uit 'Levend geld'.
- Balans tussen maatschappelijke functie kerkgebouw en zakelijke verhuur.

Keuzes:

- Oprichten financiële commissie, die zich gaat bezighouden met het verkrijgen van subsidies, fondsen en donaties, en daarnaast zich ook zal inzetten om de bijdragen uit 'Levend geld' te verhogen.
- Er wordt actief ingezet om de huuromzet uit het kerkgebouw en andere panden te verhogen.
- Samenwerking zoeken met gemeente (stadsdeel Oost) en omliggende ondernemers.
- Spreken over relatie met de Protestantse Kerk Amsterdam.